

Danmarks Naturfredningsforening.

Slagelse afdeling.

Årsberetning 2009.

2009, - år 3 efter kommunesammenlægningen.

I forbindelse med sammenlægningen og det nye fællesskab udarbejdede vi en beskrivelse af vores visioner for naturen i den nye kommune. ”Fremtidens natur i Slagelse kommune.”

Det overordnede mål for fremtidens natur i Slagelse Kommune er at få skabt sammenhæng i naturen dels mellem de enkelte naturområder, dels ved at skabe større områder og dels ved at forbinde de enkelte områder med økologiske forbindelseslinier.

Der er behov for en stor og fortsat indsats, både med hensyn til at pleje og til at genoprette naturen, men også med hensyn til at gøre det muligt for kommunens borgere at få store naturoplevelser i fred og ro

Dette kan kun ske ved et positivt samarbejde med kommunen:

Og vi har et positivt samarbejde med kommunens Teknik- og miljøforvaltning, dels gennem Vandsynsrådet, Natursamrådet og Agenda 21-udvalget og dels i den ”daglige” kontakt, hvor vores henvendelser altid behandles seriøst, ligesom vi orienteres om alle givne tilladelser.

Er det så lykkedes, at få skabt sammenhæng i naturen i Slagelse Kommune?

Vandløb.

Sidste år kunne jeg konstatere, at tilstanden i de fleste af kommunens vandløb er præget af mange årtiers uforstand og manglende naturbevidsthed, som har omdannet vandløbene fra naturligt slyngede åløb til mere eller mindre golde afvandingskanaler – til gavn for landbruget, men til stor skade for naturværdierne.

DN må derfor hilse med tilfredshed, at kommunen i de seneste år er gået i gang med naturgenopretning af vandløbene. Sidste år genslyngningen af en længere strækning af Seerdrup Å, i år Halkevad Å.

I den forbindelse er det DN’s håb, at vores forslag om retablering af våde enge i væsentlige dele af Tude Å-/Vårby Å-dal – ”Det store grønne V” - kan skabe en sådan interesse hos kommunens beslutningstagere, at Slagelse i løbet af nogle år kan fremstå som en foregangskommune med hensyn til naturgenopretning.

Derfor er det meget tilfredsstillende, at der i forbindelse med kommunens budget for 2010 er sat penge af til udarbejdelse af et skitseprojekt for **Naturgenopretning af Tude Ådal.**

Ådalen langs Tude Å er kommunens mest markante landskabsэлемент og indeholder storslået natur og uvurderlige kulturskatte. Disse værdier ønskes styrket og fastholdt gennem udarbejdelse af et skitseprojekt for naturgenopretning af nedre Tude Ådal.

Det samlede projekt indeholder seks delprojekter omfattende bl.a. etablering af vådområder, tilbagelægning af Tude Å’s gamle forløb samt sikring/udvidelse af eksisterende naturværdier. Budgetønsket på 1,2 mio. kr. dækker et årsværk til projektmedarbejder samt ca. 700.000 kr. til udarbejdelse af skitseprojekt.

Fodsporet.

Jernbanestien - Vi baner vejen

Den 19. februar 2009 ønskede Danmarks Naturfredningsforening, i en pressemeddelelse borgerne i Slagelse Kommune tillykke med Nordea-fondens gave til etablering af en rekreativ sti på den nedlagte jernbanestrækning mellem Slagelse, Næstved og Skælskør.

DN Slagelse indledte i 2007 i samarbejde med afdelingen i Næstved og Friluftsrådet om jernbanestrækningen. Vi så en unik mulighed for at sikre strækningen som en økologisk forbindelseslinje igennem landbrugslandet, samtidig med at langt flere kan få adgang til naturen.

DN støttede opstarten af projektet med 30.000 kr. på trods af de på daværende tidspunkt dårlige odds. Det har I dag forrentet sig godt ved på under 2 år på trods af finanskrisen, at blive til et projekt med et budget på 48 mio. kr.

Nordea-fondens gave på 36 mill. kr. til Jernbanestiprojektet fik politikerne til at melde klart ud. Den nedlagte banestrækning, Næstved - Slagelse og Dalmose - Skælskør, skal omlægges til rekreativt område til gavn for naturen, trafiksikkerheden og folkesundheden.

DN Slagelses nye fokusområde: Skovrejsning

I det forløbne år har vi i Slagelse haft stor fokus på ”Fodsporet”, muligheden for adgangen til naturen, et projekt, som jo ”kører på skinner”, samt naturgenopretning af vandløb, hvor Slagelse Kommune som nævnt er rigtig godt i gang.

Vi har derfor valgt nyt fokusområde, - Skovrejsning.

Hvorfor skovrejsning - de miljømæssige og sundhedsmæssige gevinster ved en aktiv skovrejsningspolitik er indlysende. Forbedrede forhold for naturen, en forbedring af lokalklimaet, binding af CO₂, beskyttelse af grundvand, øget træproduktion og ikke mindst øgede rekreative værdier, idet offentlighedens adgang til naturen forbedres.

Det er vigtigt, at Slagelse kommune til stadighed, i samarbejde med statsskovdistriktet arbejder på, at der bliver plantet mere skov i kommunen. I den forbindelse er det jo oplagt samtidig at sikre borgerne bedre mulighed for at komme i skoven, samt at sikre vores grundvandsressourcer. Derfor skal skovrejsningsprojektet nord for Slagelse hurtigst muligt i gang, - nu har der været snakket længe nok. Skovrejsning på det sted, kan blive en naturlig del af en grøn kile, der strækker sig helt inde fra midten af Slagelse til Blæsing Bakker.

Der er lavet oplæg til samarbejdsaftale mellem Slagelse Kommune, SK-forsyning (vandforsynings-selskabet) og statsskovdistriktet. Sagen er imidlertid sat i bero, da forsynings-selskabet har trukket sin oprindelige støtte. Arbejdet skal i gang igen.

Fremadrettet bør der arbejdes med bynær skovrejsning og skovrejsning langs ”Fodsporet”.

Projekter.

Gi' naturen en hånd.

I Danmarks Naturfredningsforening ønsker vi at gøre en aktiv indsats for at pleje vores naturværdier. Derfor inviterede vi søndag d. 6. september til pleje af Tårnborg borgbanke, hvor

25 engagerede, aktive og svedende voksne og børn deltog i naturplejen af Tårnborg borgbanke. En dag som bød på hårdt arbejde med sav, ørnenæb og le og en hyggelig fælles frokost for foden af banken.

Arrangementet er et led i Danmarks Naturfredningsforenings projekt "Giv naturen en hånd", hvor naturpleje via konkrete pleje- og formidlingsaktiviteter skal gøres til en sag for "dig og mig".

Arrangementet blev gennemført i samarbejde med Skov- og Naturstyrelsen, som ejer området.

Det fredede kulturminde var ved at gro til i træer, buske og brændenælder og både af hensyn til ruinerne af borgen og den specielle flora, som er på stedet, - var det absolut nødvendigt at komme i gang med en pleje af borgbanken.

For en lokalitet af den størrelse er floraen usædvanlig artsrigt, - idet der er registreret tæt på 100 forskellige arter, hvilket svarer til knap 10 % af de arter, der findes i Danmark.

I gør en værdifuld indsats for naturen gennem det arbejde I gør her, sagde Naturvejleder Finn Qvist fra Skov- og Naturstyrelsen, Storstrøm til deltagerne, og tilføjede at styrelsen satte stor pris på den indsats som blev gjort.

Som formand for Danmarks Naturfredningsforening i Slagelse synes jeg, at det er en fantastisk indsats deltagerne har gjort - resultatet af arbejdet er meget tydeligt, - og jeg ser frem til at se, hvilken betydning plejen har haft for floraen på stedet, - ligesom jeg glæder mig til næste års plejedag på Tårnborg borgbanke, hvor vi fortsætter arbejdet med at sikre de historiske og naturmæssige værdier.

Mårprojekt.

DNs skovmårprojekt er et forsøg på at få et bedre overblik over den danske skovmårbestand. I samarbejde med Lorup Skovdistrikt har DN Slagelse opsat 3 kasser i Lorup Skov og 2 kasser i Det Plessenske Overdrev.

Kasserne er sat 4 -5 m. oppe i et træ i ældre løvskov. De opsatte kasser tjekkes hver 2 - 3 måned for at se om de har været besøgt af skovmår.

Siden juni 2008 er de hver blevet undersøgt fire gange, senest i slutningen af august 2009. Der har desværre endnu ikke været tegn på skovmår i eller ved kasserne.

For ikke at forstyrre eventuelle skovmårer i kassen undersøges de først på ca. 50 m's afstand med kikkert. Hvis der ikke ligger mårefterladenskaber på kassens låg og der i øvrigt ikke er noget der tyder på at kassen er optaget, bliver en radius på ca. 4 m under kassen undersøgt for tegn på skovmåraktiviteter. Det er vigtigt, at vi holder os de 50 m væk fra kassen i perioden fra marts til juni, da der kan være ynglende skovmår i kassen. Én gang om året, typisk om vinteren kan vi undersøge kasserne ved at tage låget af og se ned i kassens ynglerum. Dette har vi ikke gjort endnu med vores fem kasser".

Grønne partnerskaber

DN Slagelse har besluttet at deltage i to grønne partnerskaber.

Handicapfugleskjul ved Kobæk

I forbindelse med naturgenopretningen af Kobæk Sø, har vi indgået en aftale med Slagelse Kommune og Dansk Ornitologisk Forening om etablering af et handicapfugleskjul med adgang fra Kobækvej, samt formidling af naturen i og ved den nye sø, gennem foldere og ture.

Stiforløb ved Vårby Å

Omkring Vårby Å, mellem Slagelse landevej og Gl. Forlev har 4 lodsejere velvilligt givet mulighed for, at der kan etableres en stiforbindelse på begge sider af åen med sammenhæng til Trelleborg. Vi har indgået aftalen med Lodsejergruppen, Vemmelev lokalråd, Dansk Vandrelaug og Slagelse

kommune. I forbindelse med projektet udarbejdes en naturplan for arealerne, - og naturtiltagene, som foreslås i naturplanen gennemføres.

Slagelse er nu klimakommune.

Borgmester Lis Tribler underskrev onsdag d. 14. januar 2009 en aftale med Danmarks Naturfredningsforening om at komme med på holdet af særlige klimakommuner i Danmark. Vi vil være klimakommune. Det er det ambitiøse mål, vi netop har sat os i Byrådet. At blive klimakommune er et led i vores Agenda 21-strategi. Og som klimakommune forpligter vi os til at reducere kommunens CO₂-udslip med 2 procent årligt frem til 2015, siger Slagelse Kommunes borgmester, Lis Tribler.

Aftalen omfatter kommunens egen drift og de kommunalt ejede forsyningsselskaber.

Det er et ambitiøst mål, Slagelse Kommune har sat sig. Og det er flot, at kommunen så aktivt går med ind i kampen for klimaet. Når Slagelse Kommune forpligter sig som klimakommune, så betyder det, at der sker reelle reduktioner i CO₂-udledningen. Det her er handling og ikke bare tom snak, siger præsident i Danmarks Naturfredningsforening Ella Maria Bisschop-Larsen.

Agenda 21-udvalget.

Sidste år vedtog Byrådet Agenda 21-strategien, som blev til på baggrund af Agenda 21-udvalgets arbejde - et arbejde som DN har haft stor indflydelse på.

Mandag d. 14. september 2009 vedtog Byrådet Agenda 21-handlingsplanen, under navnet "Klima- og miljøhandlingsplan", som er de konkrete handlinger, der skal sikre gennemførelse af Agenda 21-strategien. Handlingsplanen gennemføres i 2009 – 2011.

Eksempelvis skal Slagelse Kommune:

- sigte mod at blive klimaneutral inden for opvarmningssektoren,
- udarbejde en samlet plan for al natur i kommunen,
- gennemføre pilotprojekter med sund og økologisk kost i kommunens institutioner,
- etablere og videreføre miljønetværk med daginstitutioner, boligforeninger og virksomheder.

Danmarks Naturfredningsforening er meget tilfreds med Agenda 21-udvalgets arbejde og at det gode samarbejde i Agenda 21-udvalget og med Forvaltningen, har resulteret i en ambitiøs Agenda 21-strategi og en målrettet handlingsplan

Kommuneplanlægning.

I slutningen af 2009 skal den første samlede kommuneplan for Slagelse kommune vedtages.

Målet med den kommende kommuneplan må være at sikre at Slagelse kommune kan udvikles samtidig med at landskabs- og naturværdierne sikres og udvikles, Derfor skal der planlægges for at beskytte den eksisterende natur, skabe mere natur og for at sikre bedre adgang til naturen.

For os er det selvfølgelig vigtigt at naturen bliver en væsentlig del af den kommende kommuneplan. Det overordnede mål for fremtidens natur i Slagelse Kommune skal være at få skabt sammenhæng i naturen dels mellem de enkelte naturområder, dels ved at skabe større områder og dels ved at forbinde de enkelte områder med økologiske forbindelseslinier.

Åer, våde enge og lavbundsarealer er eksempler på gode og naturlige økologiske forbindelseslinier. (Sagt før, men kan ikke siges for tit.)

Det er vigtigt, at der er naturlige forbindelser mellem skove og kyster og de mindre naturområder i det åbne landbrugsland. Disse økologiske forbindelseslinier er vigtige for en rigere natur i det store landbrugsområde i kommunen.

Slagelse Kommune har en række artsrige naturområder bl.a Natura 2000-områderne. Men kommunen har også store områder der er præget af intensivt landbrug, hvor der kun er plads til relativt få dyre- og plantearter. Det er vigtigt, at der inde i landbrugslandet strækker sig et ganske

finmasket net af økologiske forbindelseslinier, som dyr og planter bruge til deres spredning fra artsrige og sammenhængende skov-, eng-, sø- eller moseområder til mindre naturområder i det åbne landbrugsland.

Derfor har vi foreslået følgende:

12.3 Spredningskorridorer.

Retningslinjer:

Nyt punkt.: I 2010/ 2011 skal der udarbejdes en samlet planlægning for spredningskorridorerne, samt fastlægge, hvor de udpegede spredningskorridorer skal suppleres med et mere finmasket net af spredningskorridorer.

Desværre tager kommuneplanen tager ikke de nødvendige landskabelige hensyn. Eksempelvis bør flere af de i kommuneplanen udpegede boligområder tages ud af planen, - f.eks Krukkenborg overfor Skælskør Lystskov og et område ved Sørbymagle i større uforstyrret landskab.

Omfartsvej øst om Skælskør bør ikke placeres i landskabelige værdifulde områder tæt på Skælskør Nor, men placeres umiddelbart vest for Eggeslevmagle.

Muligheden for ny campingplads ved Kobæk bør helt udgå af kommuneplanen.

Se DN Slagelses kommentarer til kommuneplanrevisionen.

<http://www.dn.dk/Default.aspx?ID=4217>

Endnu værre kommuneplanens muligheder for udvidelse af DONGs kulhavn og kullager ved Stignæs, samt muligheden for en 90 ha. stor opfyldning til etablering af Baltic Gate containerhavn. Begge projekter ligger helt tæt på de meget vigtige internationale naturbeskyttelsesområder ved Stignæs, Agersø/ Omø og Dobbeltkysten. Begge projekter bør helt opgives, da der er risiko for negativ påvirkning af de internationale naturbeskyttelsesområde.

Dette sammenholdt med ønskerne om en regional/ kommunal erhvervshavn på Stignæs gør kommuneplanen, i hvert fald på dette punkt, utroværdig.

Ture og arrangementer.

Vi har i det forløbne år afholdt 4 arrangementer, - 3 ture ud i naturen omkring Kobæk, som del af det Grønne Partnerskab vi indgik med DOF og Slagelse Kommune forbindelse med etablering af fugleplatformen ved Kobæk Sø, - og et naturplejearrangement ved Tårnborgholm Banke.

Desværre har de 3 ture ud i naturen haft meget ringe deltagelse, - så derfor vil vi meget gerne have ideer til ture og arrangementer, som kan fange fleres interesse.

Gode ideer sendes til slagelse@dn.dk